

Nr 183.

Av herr Elofsson, Gustaf, m. fl., om införande av skatt på förströelsetidskrifter.

Det ekonomiska läget i landet har allvarligt försämrats till följd av stigande köpkraft och sjunkande varutillgång. För att begränsa och sterilisera det svällande köpkraftsöverskottet har chefen för finansdepartementet i statsverkspropositionen föreslagit en överbalansering av budgeten. Detta skall ske genom en höjning av den indirekta beskattningen med sammanlagt 500 milj. kr. Förslag, omfattande högre skatter på spritdrycker och tobaksvaror, höjd nöjesskatt och varuskatt samt ökade skatter på motorfordon och bensin m. m., har redan förelagts riksdagen. Ytterligare propositioner torde vara att förvänta, när 1947 års konsumtionsskatteberedning slutfört sitt uppdrag.

Även om de summor, som flyta in genom den skärpta indirekta beskattningen måste anses betydande, blir deras verkan begränsad på grund av köpkraftsöverskottets storlek, vilket kan beräknas till två à tre miljarder kr. Det synes därför nödvändigt att på olika sätt draga in ytterligare köpkraft för att hålla tillbaka tendenserna till en allmän stegring av prisnivån. En sådan möjlighet till beskattning erbjuda förströelsetidskrifterna eller den s. k. kolorerade veckopressen.

Den kolorerade veckopressen, som inte endast omfattar de varje vecka utan även de var fjortonde dag och en gång i månaden utkommande förströelsetidskrifterna, har nått en utomordentlig spridning i detta land. Man torde i runt tal kunna räkna med att nämnda tidskrifter till ett antal av 4 miljoner exemplar varje vecka översvämma landet. Deras totala upplaga per år kan beräknas till den oerhörda mängden av 200 miljoner exemplar, vilket innebär en kraftig pappersförbrukning, som är av betydelse just i dessa tider.

Beträffande frågan, på vilket sätt förströelsetidskrifterna skola beskattas, synes samma ordning lämpligen kunna införas, som föreslagits för beskattningen av biografbiljetterna. Det skulle med andra ord bli ett slags nöjesskatt, även om många hysa bestämda dubier om såväl nöjet som nyttan av att läsa kolorerad veckopress. Alltnog, det kan vara motiverat ur flera synpunkter att ställa biografbesök och läsning av förströelsetidskrifter i samma klass när det gäller beskattning. Med utgångspunkt härifrån torde beskattningen av den kolorerade veckopressen kunna utformas så, att skatten

utgår med 30 procent, då lösnummerpriset på tidskriften uppgår till högst 20 öre per exemplar. Om priset är högre, bör skatten utgå med 30 procent på 20 öre och med 45 procent på återstoden. Skatten skulle enligt detta förslag bli 6 öre på en tidskrift, som kostar 20 öre, 10,5 öre för en som kostar 30 öre o. s. v. En beskattning av denna storlek skulle ge staten mellan 20 och 25 milj. kr. i inkomster varje år, beroende på vilket genomsnittspris tidskrifterna kan ha. Om det genomsnittliga priset per lösnummer ligger vid 30 öre, kan skattesumman beräknas till 21 milj. kr. Om lösnummerpriset i genomsnitt skulle vara 35 öre, kan med en total upplaga på 200 miljoner exemplar per år skatten uppskattas ge 25,5 milj. kr.

Den invändningen mot här skisserade förslag torde komma att resas, att det är svårt att skilja mellan förströelsetidskrifterna och andra, värdefullare tidskrifter. Dylika svårigheter, som alltid skjutas i förgrunden, torde vara i hög grad överdrivna och kunna utan större besvär bemästras. Undantag från beskattningen skall naturligtvis göras för tidskrifter av religiös, kulturell, ekonomisk, politisk och facklig karaktär liksom tidningar av typen »Vi» och »Ica-Kuriren». Beskattningen skall med andra ord endast drabba den kolorerade veckopressen, vilken som nämnt även omfattar en del var fjortonde dag och en gång i månaden utkommande tidskrifter. Att skilja ut förströelsetidskrifter från de mera ideellt betonade tidskrifterna har i varje fall icke mött något hinder i tidningsstatistiken. Det torde då icke heller överstiga förmågan hos finansdepartementets skatteexperter, vilka i andra sammanhang icke gått bet på fiskaliska uppgifter, att draga upp denna skiljelinje.

Det är givetvis angeläget att den nya beskattningen införes så snart som möjlighet finnes, för att dess verkan skall bli så stor som möjligt. Ur den synpunkten torde den 1 april 1948 vara en lämplig tidpunkt. Å andra sidan kunna andra skäl, vissa tekniska arrangemang, tala för att tiden för skattens ikraftträdande uppskjutes till den 1 juli 1948.

Med anledning av vad som ovan anförts hemställas,

att riksdagen måtte besluta införa skatt på förströelse-tidskrifter, i dagligt tal kallad kolorerad veckopress, i enlighet med de grunder som i motionen föreslagits samt att vederbörande utskott måtte utforma förslag till erforderliga författningstexter.

Stockholm den 24 januari 1948.

Gust. Elofsson,
i Vä.

Lars E. Andersson.

John Gustavson.